

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 237/2025-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **JUDr. Evy Plichtovej, PhD., Radlinského 1718, Dolný Kubín, správkyne konkurznej podstaty úpadcu O.C.-MARÍNA, s.r.o., Hviezdoslavovo nám. 1, Námestovo**, zastúpenej advokátkou JUDr. Martinou Mrázovou, Šoltésovej 20, Bratislava, proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č. k. 1K/17/2012-409 z 23. novembra 2022, uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41CoKR/2/2023-465 z 22. februára 2023 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4ObdoK/2/2024 z 20. februára 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 23. apríla 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto rozhodnutia. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd napadnuté rozhodnutia zrušil, vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a priznal jej náhradu trov konania; alternatívne, aby ústavný súd zrušil rozhodnutia najvyššieho súdu a krajského súdu, vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a priznal jej náhradu trov konania. Súčasne navrhuje, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť uznesenia krajského súdu z 22. februára 2023.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh zistil ústavný súd nasledujúce skutočnosti:

3. Okresný súd uznesením z 23. novembra 2022 rozhodol, že [REDAKOVANÉ] (právny predchodca súčasného veriteľa) je veriteľom pohľadávky proti podstate zapísanej v zozname pohľadávok proti podstate pod č. 112 vo výške 45 214,27 eur. Pôvodný veriteľ svoj návrh

odôvodnil tým, že ako správca úpadcu pri súpise podstat zapísal oddelenú podstatu, ktorú označil podľa zabezpečeného veriteľa ako „PSN, a.s./Nehnutelnosti“ a ktorú speňažil ako súbor nehnuteľných vecí jej predajom podľa kúpnej zmluvy z 11. decembra 2013 za kúpnu cenu 287 000 eur. Za speňaženie oddelenej podstaty „PSN, a.s./Nehnutelnosti“ spôsobom speňaženia ako súboru majetku jedným právnym úkonom mu patrí odmena správcu z výťažku určená podľa § 22 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 665/2005 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov.

4. Sťažovateľka podala proti uzneseniu súdu prvej inštancie odvolanie a krajský súd uznesením z 22. februára 2023 prvoinštančné uznesenie ako vecne správne potvrdil.

5. Proti uzneseniu krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie, ktoré najvyšší súd ako dovolací súd uznesením z 20. februára 2025 odmietol. Najvyšší súd z dôvodu osobitnej právnej úpravy, ktorá vo všeobecnosti vylučuje prípustnosť dovolania proti rozhodnutiam vydaným v konkurznom konaní, dovolanie sťažovateľky podľa § 447 písm. c) Civilného sporového poriadku odmietol ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. Z dôvodu konštatovanej neprípustnosti dovolania sa preto nemohol meritórne zaoberať dovolacími dôvodmi vymedzenými sťažovateľkou.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Podľa sťažovateľky k porušeniu jej označených práv došlo „v dôsledku porušenia procesných pravidiel ako aj hmotnoprávných predpisov a pre arbitrárnosť a svojvôľu dovolacieho súdu a krajského súdu ohľadom prijatia nesprávnych právnych záverov v odôvodnení rozhodnutí súdov, najmä v otázke aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní, v dôsledku čoho došlo k nezákonnému postupu vo veci konajúcimi súdmi a k hrubému porušeniu základných práv Sťažovateľa. Pre arbitrárnosť a svojvôľu ohľadom vysporiadania sa s posúdením skutkových zistení a prijatia právnych záverov v odôvodnení rozhodnutia súdov došlo k hrubému porušeniu základných práv Sťažovateľa.“

7. Sťažovateľka uvádza, že vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 493/1991 Zb., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o konkurze a vyrovnaní, v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 493/1991 Zb.“) obsahovala právnu úpravu vyčíslenia alebo postupu pri vyčíslení odmeny správcu konkurznej podstaty, ak v konaní (konkurze) bolo činných viacero správcov. Po prijatí zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze“) absentuje vykonávací predpis, usmernenie alebo akýkoľvek iný záväzný právny dokument, ktorý by upravoval odmenu správcu konkurznej podstaty v prípade, ak je ich činných viacero v konaní, ako to upravovala vyhláška č. 493/1991 Zb. V danom prípade je preto daný dôvod na to, aby súd využil čl. 4 Civilného sporového poriadku (analogiu a dotváranie práva súdom) na tom skutkovom základe, že nepriznanie nároku sťažovateľky počas vykonávania jej funkcie správcu konkurznej podstaty, a to v dĺžke 91 mesiacov, vytvára právnu skutočnosť nespravodlivého konania. Za vykonávanú činnosť tejto funkcie v uvedenej konkurznej veci musela sťažovateľka vykonať celý rad úkonov spracovania konania v dĺžke 91 mesiacov ([REDACTED] vykonával

funkciu iba 15 mesiacov), pričom nepriznanie jej nároku na odmenu zakladá dôvodný nárok na uplatnenie ústavnej zásady porušenia práva na spravodlivý súdny proces.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Predmetom ústavnej sťažnosti je vyjadrená nespokojnosť sťažovateľky s napadnutými uzneseniami, ktoré považuje za arbitrárne, a preto sa domáha ich zrušenia.

9. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje zásadná odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97), a preto ich namietané porušenie možno preskúmať spoločne.

10. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú [čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012)].

III.1. K namietanému porušeniu práv sťažovateľky napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

11. Podľa § 123 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať a) označenie toho, kto podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva a slobody, b) označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým podľa sťažovateľa boli porušené jeho základné práva a slobody, c) označenie základných práv a slobôd, ktorých porušenie sťažovateľ tvrdí, d) konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

12. Bez potreby bližších doktrinálnych záverov k označeným právam sťažovateľky je potrebné konštatovať, že v tejto časti ústavnej sťažnosti chýbajú právne a skutkové dôvody v podobe relevantnej ústavnoprávnej argumentácie týkajúcej sa porušenia jej práv. Rozhodne nepostačuje konštatovanie uvedené v závere ústavnej sťažnosti, že absencia relevantnej právnej úpravy týkajúcej sa výpočtu odmeny správcu konkurznej podstaty v prípade, ak bolo v konkurznom konaní aktívnych viacero správcov, „zakladá dôvodný nárok na vyplnenie tejto medzery cestou dovolania, prípadne predloženia veci na posúdenie týchto otázok Veľkému senátu NS SR na rozhodnutie, prípadne zjednotenie postupu súdov nižšieho stupňa s poukazom na porušenie zásady na spravodlivý proces. Spravodlivosť procesu sťažovateľka odvodzuje od tej skutočnosti, že ak by prijala právny záver vyslovený odvolacím súdom, tak jej za činnosť 91 mesiacov patrí nič 0 Eur, nakoľko nespeňazovala majetok úpadcu a predchádzajúceho SKP patrí 100 % za činnosť 15 mesiacov, nakoľko tento speňazoval. Ako sme už uviedli konkurzné konanie nie je len o speňazovaní majetku, speňazovaním majetku sa konkurzné konanie nekončí. Táto skutočnosť preto zakladá dôvodnosť dovolania“. Nejde totiž o relevantnú a adresnú argumentáciu atakujúcu najvyšším súdom prezentované závery. Odôvodnenie ústavnej sťažnosti je podstatnou (osobitnou)

náležitou ústavnej sťažnosti a od jeho kvality sa v podstate odvíja možnosť prieskumu ústavného súdu. Dôvody ústavnej sťažnosti by mali byť prispôsobené namietaným porušeniam základných práv alebo slobôd. V danom prípade je sťažovateľka zastúpená advokátkou ako kvalifikovaným právnym zástupcom, no napriek tomu zákonná náležitosť ústavnej sťažnosti absentuje.

13. Následkom uvedeného nedostatku zostala ústavná sťažnosť sťažovateľky v rovine vyjadrenia nespokojnosti s uznesením najvyššieho súdu, polemizovania s jeho závermi a prezentovania predstáv sťažovateľky. Uvedené by ústavný súd aj v prípade, že by neodmietol podanie pre nedostatok náležitostí, viedlo pri zameraní sa na úroveň odôvodnenia rozhodnutia nutne k záveru, že ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená. Prakticky sa sťažovateľka ústavnou sťažnosťou domáha vyslovenia prípustnosti dovolania, v situácii, keď to zákon vylučuje. Skutočnosť, že sa sťažovateľka s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nie je postačujúca sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu rešpektuje názor, podľa ktorého obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup všeobecného súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V takom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenie základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

14. Ústavný súd poukazuje na svoju stabilnú judikatúru, podľa ktorej absencia zmysluplného, ústavnoprávne relevantného odôvodnenia ako východiskového rámca ústavnej sťažnosti spôsobuje nedostatok podstatnej zákonom predpísanej náležitosti ustanovenej v § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde (m. m. III. ÚS 241/2013, III. ÚS 313/2016). Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní konštatuje, že ústavná sťažnosť sťažovateľky v tejto časti nespĺňa požiadavky kvalifikovanej ústavnej sťažnosti, ktorá by zodpovedala zákonným požiadavkám (absencia konkrétnych skutkových a právnych dôvodov, pre ktoré malo podľa sťažovateľky dôjsť k porušeniu jej základných práv a slobôd). Okolnosti uvedené v bode 5 a v predchádzajúcom bode obsahovo vyvolávajú nevyhnutnosť odmietnuť ústavnú sťažnosť pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde, aj keď je zároveň prítomný dôvod na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

15. Ústavný súd podotýka, že sťažovateľka napadnuté uznesenie najvyššieho súdu z 20. februára 2025 ani nepriložila ako prílohu k svojej ústavnej sťažnosti, a to napriek zneniu § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd už sťažovateľku nevyzýval na doplnenie napadnutého rozsudku ako prílohy ústavnej sťažnosti, pretože nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa v tomto prípade netýkalo len formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale aj esenciálnych obsahových náležitostí ústavnej sťažnosti (absencia, resp. ústavnoprávna nedostatočnosť odôvodnenia ústavnej sťažnosti – vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu) a samotné fyzické doplnenie predmetného uznesenia by preto už v tomto prípade nemalo žiadny význam. Navyše s jeho obsahom sa ústavný súd oboznámil vďaka univerzálnej dostupnosti rozhodnutí súdov prostredníctvom internetu a elektronických databáz.

III.2. K namietanému porušeniu práv sťažovateľky napadnutým uznesením krajského súdu:

16. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

17. V nadväznosti na citované ustanovenie zákona o ústavnom súde ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej jednou zo základných podmienok prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako podanej oneskorene podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde. V prípade podania ústavnej sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, II. ÚS 695/2014).

18. Ani namietané uznesenie krajského súdu sťažovateľka k ústavnej sťažnosti nepripojila, avšak, ako vyplýva z ústavnej sťažnosti a napokon aj z ústavným súdom získaného uznesenia najvyššieho súdu (ktorého predmetom bol práve prieskum uznesenia krajského súdu), uznesenie krajského súdu bolo vydané 22. februára 2023.

19. Ústavný súd v právnej vete nálezu sp. zn. III. ÚS 674/2014 (rozhodnutie č. 61/2014, Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky) uviedol: „V prípadoch uplatnenia dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku spôsobilého zabezpečiť ochranu práv sťažovateľa, následne však odmietnutého dovolacím súdom pre neprípustnosť, je lehota na podanie sťažnosti ustanovená § 53 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov v zásade zachovaná aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu. To však neplatí v prípadoch, v ktorých je neprípustnosť dovolania daná ex lege (napr. správne súdnictvo), kde dovolanie nemožno považovať za účinný prostriedok nápravy.“ Tento záver platí aj pre aktuálne účinný právny stav (§ 124 zákona o ústavnom súde).

20. Ústavný súd konštatuje, že v danom prípade nemôže vysloviť záver o splnení podmienky ustanovenej § 124 zákona o ústavnom súde, teda že ústavná sťažnosť proti napadnutému uzneseniu krajského súdu bola podaná včas, z dôvodu, že v danom prípade neexistuje ani teoretická zákonná možnosť prípustnosti dovolania, ktoré bolo podané proti napadnutému uzneseniu krajského súdu. V predmetnej veci (ako konštatoval dovolací súd) uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvej inštancie o určení, že (pôvodný) správca je veriteľom pohľadávky proti podstate, je uznesením vydaným v konkurznom konaní, proti ktorému je prípustnosť dovolania výslovne vylúčená § 198 ods. 1 zákona o konkurze. Keďže zákon o konkurze ako osobitný právny predpis prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu vydanému v konkurznom konaní výslovne vylučuje, nemôže sa účastník konkurzného konania ani správca úspešne domáhať prípustnosti dovolania podľa § 419 a nasl. Civilného sporového poriadku upravujúcich dovolanie (s poukazom aj na relevantnú judikatúru najvyššieho súdu k tejto otázke).

21. Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu krajského súdu pre namietané porušenie označených práv v súlade s § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

III.3. K namietanému porušeniu práv sťažovateľky napadnutým uznesením okresného súdu:

22. V prípadoch, ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže (mohol) domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

23. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že na preskúmanie napadnutého uznesenia okresného súdu bol príslušný krajský súd, ktorého právomoc predchádzala právomoci ústavného súdu bezprostredne preskúmať rozhodnutie okresného súdu v tejto veci, preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky v časti, ktorou namieta porušenie ňou označených práv uznesením okresného súdu z 23. novembra 2022, odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (podobne IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, III. ÚS 290/06, III. ÚS 288/07, III. ÚS 208/08, III. ÚS 72/09 a iné).

24. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. mája 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu